

Brüsszel, 2019.12.17.
COM(2019) 627 final

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK,
AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK**

**Az európai strukturális és beruházási alapok végrehajtásáról szóló, 2019. évi stratégiai
jelentés**

BEVEZETÉS	2
1. KIHÍVÁSOKKAL TELI ÉS GYORSAN VÁLTOZÓ KONTEXTUS	3
2. BERUHÁZÁSOK MEGVALÓSÍTÁSA AZ INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS INKLUZÍV NÖVEKEDÉS CÉLJÁBÓL	3
2.1. Általános előrehaladás	3
2.2. Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció, információs és kommunikációs technológiák, valamint a kkv-k versenyképessége	5
2.3. Karbonszegény gazdaság, éghajlatváltozás, környezet, közlekedés és energiaügy	6
2.4. Foglalkoztatás, társadalmi befogadás, egészségügy és oktatás	7
3. A 2014–2020 KÖZÖTT VÉGREHAJTOTT FŐBB REFORMOK HATÁSA.....	8
3.1. Az európai strukturális és beruházási alapok hozzájárulása az európai szemeszterhez ..	8
3.2. A finanszírozás előfeltételei: előzetes feltételrendszer	8
3.3. Az N+3 kötelezettségvállalás-visszavonási szabály	9
3.4. A teljesítménymérési keret	9
3.5. Az integrált területi fejlődés támogatása	10
3.5.1. Integrált beruházások a városokban.....	10
3.5.2. Területi eszközök végrehajtása	10
3.5.3. Területi együttműködés	11
4. JOBB PROGRAMIRÁNYÍTÁS	11
4.1. A hatóságok és a kedvezményezettek kapacitása	11
4.2. Egyszerűsítés a kedvezményezettek érdekében	12
4.3. A partnerek szerepe a programok végrehajtásában	12
4.4. Horizontális elvek és szakpolitikai célkitűzések végrehajtása	13
4.5. Jobb kiegészítő jelleg a nagyobb hatásért.....	13
4.6. Az európai strukturális és beruházási alapok értékelésének összefoglalása.....	14
4.7. Kommunikáció az európai strukturális és beruházási alapokról	14
KÖVETKEZTETÉSEK	16

BEVEZETÉS

Az európai strukturális és beruházási alapok¹ legfőbb célja a tartós társadalmi-gazdasági konvergencia, az ellenálló képesség és a területi kohézió támogatása. Az európai strukturális és beruházási alapok a Bizottság és a tagállamok megosztott irányításával beruházások kritikus tömegét² valósítják meg az EU kiemelt területein. Ezek a beruházások a munkahelyteremtés, a növekedés és a beruházások támogatásával, illetve az egységes piac, az energiaunió és a gazdasági kormányzás megerősítésével válaszolnak a reálgazdaság szükségleteire.

Ez a második stratégiai jelentés³ az európai strukturális és beruházási alapok 2014–2020 közötti programjainak 2018 végéig⁴ történő végrehajtásáról szóló tagállami végrehajtási és eredményjelentéseken alapul. Ekkorra az európai strukturális és beruházási alapok elérhető forrásainak 72 %-a lekötésre került⁵. A már finanszírozásban részesült projektek egyre nagyobb hatást fejtenek ki kulcsfontosságú szakpolitikai területeken:

- több mint 1,6 millió vállalkozás, köztük mezőgazdasági üzemek, részesül támogatásban;
- a támogatott vállalkozások 300 000 új munkahelyet teremtenek;
- 26 millió ember részesült képzési, oktatási vagy álláskeresési támogatásban;
- 8,3 millió háztartás fog jobb széles sávú hozzáféréssel rendelkezni;
- több mint 3900 km hosszú vasútvonal építése vagy felújítása van folyamatban;
- 60 millió ember élvezi az egészségügyi ágazatban folyamatban lévő projektek előnyeit.

Ez a jelentés és az európai strukturális és beruházási alapok nyílt adatplatformja részletes áttekintést nyújt a tematikus területek mindegyikén elért előrehaladásról⁶.

A szakpolitika jelenlegi kiemelt területei és a rugalmas keret lehetővé teszik, hogy az európai strukturális és beruházási alapok nagymértékben hozzájáruljanak az új és újonnan megjelenő kihívásokra adott válaszokhoz. A legtöbb finanszírozási terület már támogatja az ENSZ fenntartható fejlesztési céljait, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási és kockázatcsökkentési tevékenységeket, és ezek az európai strukturális és beruházási alapok programjai keretében szükség szerint nagyobb hangsúlyt kaphatnak.

¹ Az európai strukturális és beruházási alapok közé tartozik a Kohéziós Alap, az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap (ESZA), az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA), valamint az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA).

² 2018-ban az európai strukturális és beruházási alapok költségvetése megközelítette a 460 milliárd EUR nagyságú összeget, illetve nemzeti társfinanszírozással meghaladta a 643 milliárd EUR-t.

³ A közös rendelkezésekről szóló rendelet (az 1303/2013/EU rendelet) 53. cikkében előírtak szerint.

⁴ Ellenkező rendelkezés hiányában valamennyi érték a 2019. november 5-én elérhető, 2018 végi adatokat jelenti.

⁵ Az itt említett projektek kiválasztott és ebben a programozási időszakban folyamatban lévő projektek.

⁶ A nyílt adatplatform az európai strukturális és beruházási alapok programjai által véglegesített legfrissebb adatokat tartalmazza (<https://cohesiondata.ec.europa.eu>).

1. KIHÍVÁSOKKAL TELI ÉS GYORSAN VÁLTOZÓ KONTEXTUS

A 2019. évi eredményjelentéseikben a tagállamok tudomásul veszik, hogy az európai strukturális és beruházási alapok döntő fontosságú szerepet játszanak a környezeti, gazdasági és társadalmi változások kezelésében, illetve a fenntartható jövő biztosításához szükséges reformok elősegítésében. A pénzügyi válságot követően az európai strukturális és beruházási alapok meghatározóak voltak a beruházások támogatásában és a gazdasági konvergencia folytatódásának elősegítésében⁷.

Ugyanakkor számos tagállam rámutat a továbbra is fennálló területi és regionális egyenlőtlenségekre és a társadalmi kirekesztésre, valamint a demográfiai változással kapcsolatos egyre súlyosabb problémákra. A régiók közötti és régiókon belüli, valamint a városi és vidéki területek közötti különbségek továbbra is jelen vannak. Több, a versenyelőnyét elvesztett régió „a közepes jövedelem csapdájába esett”⁸, néhány pedig tovább küzd a magas munkanélküliségi rátával, különösen a fiatalok körében. Más régiók jobban veszélyeztetettek az éghajlatpolitikával és a digitalizálással összefüggő kettős átállás hatásai tekintetében vagy a menekültügyi és migrációs válság folyamatban lévő következményei miatt. Ezek a földrajzi eltérések okot adtak az EU ellenes érzésekre⁹.

A megosztott irányítás mellett szétszórt európai strukturális és beruházási alapok lehetővé teszik a helyi és regionális szereplők számára, hogy felvegyék a küzdelmet az ilyen tendenciák ellen a területi kohézió, a növekedést elősegítő beruházások, a munkahelyteremtés, az üzleti versenyképesség, a kutatás és innováció, az induló innovatív vállalkozásokat támogató ökoszisztémák, a környezetvédelmi intézkedések, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képesség, a katasztrófakockázatok csökkentése, a társadalmi befogadás, valamint az egészségügyi és oktatási projektek támogatásával, hogy javítsák az életminőséget és közelebb hozzák az EU-t az emberekhez.

2. BERUHÁZÁSOK MEGVALÓSÍTÁSA AZ INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS INKLUZÍV NÖVEKEDÉS CÉLJÁBÓL

2.1. Általános előrehaladás

Az 1303/2013/EU rendelettel bevezetett új elemekkel, különösen a legfontosabb fejlesztési célkitűzéseknek megfelelő beruházásokkal és a teljesítményre helyezett nagyobb hangsúllyal

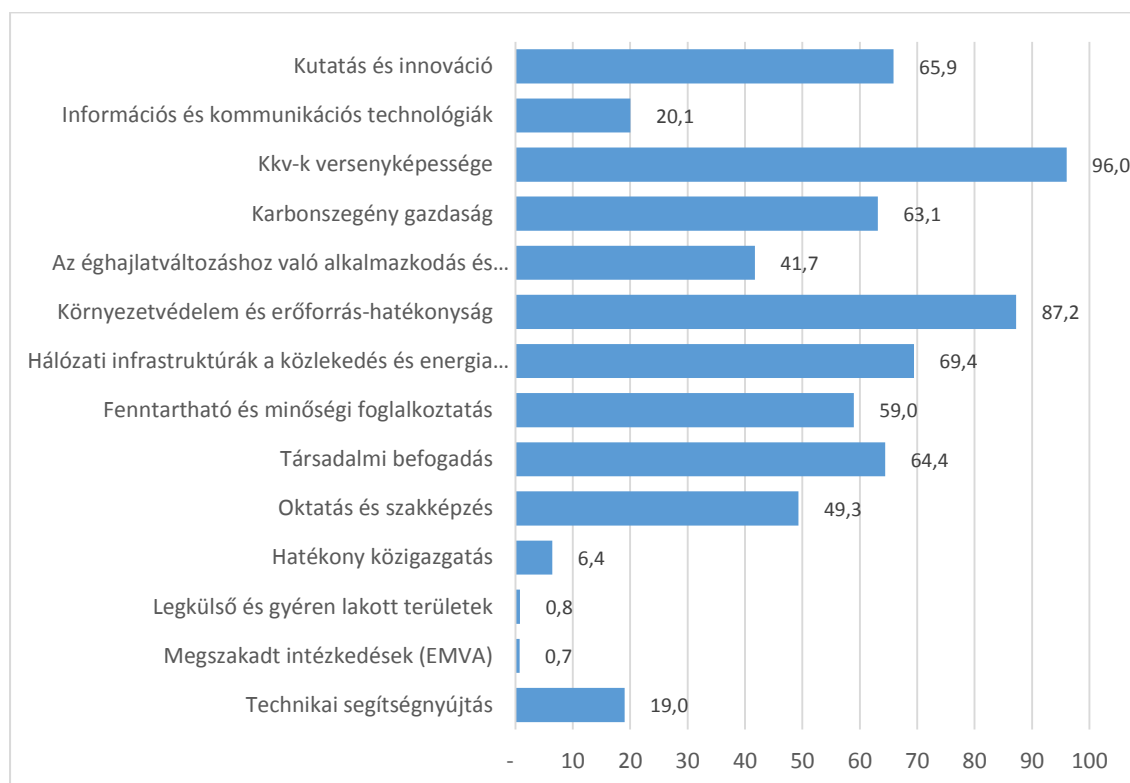
⁷ Hetedik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról, 2017. szeptember.
https://ec.europa.eu/regional_policy/hu/information/publications/reports/2017/7th-report-on-economic-social-and-territorial-cohesion

⁸ A gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló hetedik jelentésben (2017) az Európai Bizottság rámutatott egy olyan konkrét kihívásra, amellyel több olyan régió szembenéz, melyben az egy főre jutó GDP megközelíti az uniós átlagot. A szűkülő feldolgozóiparral, valamint a gyenge innovációs és exportkapacitással párosuló magas költségek hatására ezek a régiók kevésbé versenyképesek és kevésbé tudnak alkalmazkodni a globalizációhoz, mint azok a régiók, ahol alacsonyabb vagy magasabb az egy főre jutó GDP.

⁹ Lewis Dijkstra, Hugo Poelman és Andrés Rodríguez-Pose: The geography of EU discontent (Az uniós ellentétek földrajza), a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság munkaanyaga, 2018. december.

az európai strukturális és beruházási alapok programjai arra irányulnak, hogy hatékonyan és eredményesen elérjék az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló uniós célkitűzéseket. A Bizottság gyakorlati és rugalmas megközelítése tovább erősítette ezt a tendenciát, különösen a programmódosítások, a veszélyeztetett programok monitoringja, illetve számos olyan kísérleti tevékenység¹⁰ révén, amelyek személyre szabott támogatást nyújtottak, valamint tapasztalattal szolgáltak a jövőbeli végrehajtás szempontjából.

Az európai strukturális és beruházási alapok teljes tervezett (uniós és nemzeti) beruházásai tematikus célkitűzések szerint (milliárd EUR)¹¹

Forrás: Az európai strukturális és beruházási alapok nyílt hozzáférésű adatai – <https://cohesiondata.ec.europa.eu/d/e4v6-qrrq>

A számadatokból látható, hogy az európai strukturális és beruházási alapok egészét tekintve a projektkiválasztás (amikor már döntés született a finanszírozásról) a 2017. évi első stratégiai jelentés óta több mint duplájára nőtt, és a finanszírozás összege elérte a 464 milliárd EUR-t (a teljes tervezett beruházás 72 %-át). Észrevehető előrehaladás figyelhető meg olyan ágazatokban, mint például a kutatás és innováció, ami különösen az intelligens szakosodási stratégiák, az információs és kommunikációs technológiák (IKT-k) és a közlekedési infrastruktúrák katalizátorhatásának köszönhető. Olyan területeken is felgyorsult a

¹⁰ Különösen a felzárkózó régiók, az ipari átalakulás által érintett régiók, a szénbányász régiók, a régiók közötti innovációs beruházások és az intelligens falvakra vonatkozó kezdeményezés vonatkozásában.

¹¹ A részletekért lásd az 1.1. és 1.2. mellékletet. A fenti táblázatban szereplő adatok nem foglalják magukban az egyes témákra a több tématerületet felölelő prioritásoknak megfelelően elkülönített összegeket, a mellékletekben szereplő adatok azonban igen.

projektkiválasztás, noha szerényebb mértékben, mint a karbonszegény gazdaság vagy a fenntartható és minőségi foglalkoztatás.

A tényleges kiadások¹² tekintetében – az európai strukturális és beruházási alapok egészét nézve – a rendelkezésre álló költségvetés 27 %-a került kifizetésre a tagállamoknak 2018 decemberének végéig (illetve 36 %-a 2019. október végéig). A bejelentett kiadások mértéke elmarad az előző időszakoktól, és arra utal, hogy tagállami szinten továbbra is nagyobb hangsúlyt kell fektetni a kiadásra¹³.

A pénzügyi eszközök végrehajtása tekintetében a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó kiválasztott műveletekben a programozási összeg – 2018 végére – elérte a 21,9 milliárd EUR-t, ami az ilyen típusú támogatások vonatkozásában a programokban tervezett összeg körülbelül 77 %-át adja. Ez megerősíti, hogy a pénzügyi eszközök többsége eredményes a gyakorlatban.

2.2. Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció, információs és kommunikációs technológiák, valamint a kkv-k versenyképessége

A kutatási és innovációs beruházások ebben a programozási időszakban meghatározó módon előmozdították a növekedést és a konvergenciát. Az innovációvezérelt területi fejlesztés – különösen intelligens szakosodási stratégiák révén megvalósuló – támogatása azt eredményezte, hogy hirtelen megnőtt a kutatás, technológiafejlesztés és innováció, az információs és kommunikációs technológiák, valamint a kkv-k versenyképessége terén kiválasztott projektek száma. 2018 végére a projektkiválasztás értéke meghaladta a 117 milliárd EUR-t a rendelkezésre álló 163 milliárd EUR nagyságú összegből.

- A kutatás-fejlesztés és innováció területén több mint 42,6 milliárd EUR került elkülönítésre olyan projektekre, amelyek keretében közel 20 000 új kutató kap támogatást, illetve közel 30 000 vállalkozás kap segítséget ahhoz, hogy új termékeket vezethessen be a piacon.
- Több mint 12,3 milliárd EUR került elkülönítésre digitális gazdasági projektek céljaira, támogatva többek között a széles sávú hálózatok telepítését, a digitális közszolgáltatásokat és az e-kereskedelmet. Ebből 1,5 milliárd EUR összegű támogatást az EMVA nyújtott a vidéki térségek IKT-infrastruktúrájának fejlesztésére. 8,3 millió háztartás fog hozzáférést kapni jobb széles sávú rendszerhez.
- Több mint 62,5 milliárd EUR került elkülönítésre a kkv-k versenyképességét fokozó kiválasztott projektekre, és ez az összeg az ERFA keretében létrehozott 300 000 új munkahely többségének létrehozásához kapcsolódik. A vidéki térségekben több mint 130 000 mezőgazdasági üzem részesül pénzügyi támogatásban az átszervezés és modernizálás, valamint a fokozott termelékenység érdekében.
- A mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó európai innovációs partnerség (EIP-AGRI) 7 730 interaktív innovációs projektet támogat. Az EIP-AGRI projektek révén megszerzett tudás és megvalósított innováció megosztására a nemzeti innovációs és vidéki hálózatokon, valamint az EIP-AGRI hálózatán keresztül kerül sor.

¹² A tagállamoktól érkezett kifizetési kérelmek.

¹³ A tematikus célkitűzésenkénti és tagállamonkénti projektkiválasztást és kiadást az 1. és 2. mellékletben szereplő táblázatok mutatják.

2.3. Karbonszegény gazdaság, éghajlatváltozás, környezet, közlekedés és energiaügy

Ebben a programozási időszakban az uniós költségvetés 20 %-a került elkülönítésre az éghajlat-politika céljára, és a Bizottság javasolta, hogy a következő uniós költségvetés összefüggésében ez az arány 25 %-ra nőjön¹⁴. Az európai strukturális és beruházási alapok központi szerepet játszottak a lényegi változásokban. Az elkülönített összegeknek és a beruházási előfeltételeknek köszönhetően az európai strukturális és beruházási alapok egyértelmű szakpolitikai fellendüléshez vezetett az éghajlat-politika és a fenntartható növekedés terén. 2018 végére több mint 169 milliárd EUR került elkülönítésre olyan regionális és városi projektekre, amelyek támogatják a dekarbonizációt, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képességet, a kockázatmegelőzést, az energiahatékonyságot vagy a fenntartható közlekedést.

- Több mint 31,8 milliárd EUR került lekötésre a karbonszegény gazdasághoz kapcsolódó projektekre, és ezzel összefüggésben több mint 400 000 háztartásban kívánják javítani az energiafogyasztást az ERFA támogatásával.
- Több mint 52 milliárd EUR-t kaptak a környezetvédelmi és erőforrás-hatékonysági projektek, és ennek összefüggésében további évi több mint 500 000 tonnával nő a hulladék-újrahasznosítási kapacitás. Az elfogadott projekteknek köszönhetően 20 millió ember fogja élvezni a jobb szennyvízkezelés előnyeit.
- A mezőgazdasági ágazathoz kapcsolódó éghajlat-politikai intézkedések terén (például szénmegkötés vagy az üvegházhatású gázok és az ammóniakibocsátás csökkentése) jó előrehaladás figyelhető meg, különös tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági termelők önkéntes mezőgazdasági-környezetvédelmi-éghajlat-politikai rendszerekhez csatlakoznak a környezetbarát gazdaságirányítás megvalósítása érdekében. A cél az, hogy az uniós mezőgazdasági területek 18 %-ára terjedjen ki a biológiai sokféleséget támogató gazdálkodás, 15 %-ára a talajgazdálkodást, illetve 15 %-ára a vízgazdálkodást fejlesztő gazdálkodás. Mindhárom esetben a célkitűzések több mint 85 %-a már megvalósult.
- A közlekedési ágazat digitalizációjának és dekarbonizációjának támogatása kiemelt feladat, különösen a városi területeken. A közlekedési és energetikai hálózatok céljára több mint 56 milliárd EUR került elkülönítésre, és a kiválasztott projektek többek között több mint 3 900 km új vagy korszerűsített vasútvonalat és több mint 400 km új vagy felújított villamos- vagy metróvonalat fognak eredményezni.
- Az ETHA 1,25 milliárd EUR nagyságú összeget kötött le a halászflokkák, az elérhető erőforrások, valamint a tengeri ökoszisztémák védelme közötti fenntartható egyensúly támogatására. További 428 millió EUR lekötésére került sor a fenntartható mezőgazdaság támogatására, illetve 625 millió EUR az ágazaton belüli társadalmi-gazdasági fejlesztések támogatására. Az alap több mint 34 000 tevékenységet támogatott, köztük 2 000-t a Natura 2000 területek jobb irányítása céljából, és több mint 1 500 tevékenység az egyéb védett tengeri területekhez kapcsolódik.

¹⁴ Javaslat – A Tanács rendelete a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (COM(2018) 322 final).

Az éghajlat-politika végrehajtása

Az európai strukturális és beruházási alapok – különösen az EMVA, az ERFA és a Kohéziós Alap révén – támogatják a tagállamokat és régiókat abban, hogy hosszú távú választ adjanak a klímasemleges gazdaság megvalósításával kapcsolatos kihívásokra. A végrehajtás jól halad: az éghajlat-politikai tevékenységekre tervezett 115 milliárd EUR nagyságú összegből 2018 végére 88,1 milliárd EUR került elkülönítésre projektek céljára. Az éghajlat-politikai célkitűzések eléréséhez való ESZA-hozzájárulás ötszöröse az eredetileg tervezett összegnek, mert a zöld munkahelyekhez kapcsolódó képzési és munkaerőpiaci intézkedések nagyobb támogatásban részesültek (lásd a 3. mellékletet).

2.4. Foglalkoztatás, társadalmi befogadás, egészségügy és oktatás

Az EU az utóbbi években nagy lökést adott a szociális menetrendjének, különösen azáltal, 2017-ben elfogadta a szociális jogok európai pillérét. Ebben az összefüggésben az európai strukturális és beruházási alapok – különösen az ESZA – támogatták a strukturális reformot, beleértve a közszolgáltatások modernizációját, előmozdítva a fiatalok foglalkoztatását, illetve csökkentve a szegénységet és az egyenlőtlenségeket. 2018 végére a kiválasztott projektekhez kapcsolódott a tervezett teljes elkülönített összeg kétharmada, közel 103 milliárd EUR.

- A foglalkoztatási lehetőségeket bővítő kiválasztott projektek támogatása több mint 34 milliárd EUR, így az ESZA 23 millió embert támogat. 2018 végére 2,1 millió ember talált magának munkát, többek között önfoglalkoztatóként.
- Az ESZA mellett az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés is jó eredményeket ér el, és 2018 végére közel 8,8 milliárd EUR került elkülönítésre a kiválasztott projektek céljára. Ugyanaddig az időpontig körülbelül 2,7 millió fiatal vett részt az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés által támogatott intézkedésekben:
 - 820 000 fiatal állásajánlatot, illetve további oktatásra, tanulószerveződéses gyakorlati képzésre vagy gyakornoki képzésre vonatkozó ajánlatot kapott; valamint
 - több mint 1,1 millió, oktatásban vagy képzésben részesült fiatal szerzett végzettséget vagy rendelkezett munkaviszonnyal, beleértve az önfoglalkoztatást.
- A társadalmi befogadás vonatkozásában, amelyet az ESZA támogat a legnagyobb mértékben, a kiválasztott projektek értéke eddig több mint 36 milliárd EUR. 2018 végére 1,8 millió fogyatékossgal élő résztvevő, 3,6 millió migráns, idegen háttérrel rendelkező résztvevő vagy kisebbséghez tartozó résztvevő, illetve 4,2 millió egyéb hátrányos helyzetű személy kapott segítséget a foglalkoztatási esélyei javítására és a munkaerőpiacra való belépéshez szükséges megfelelő készségek elsajátítására. Az EMVA emellett több mint 60 000 társadalmi befogadási tevékenységet támogatott a vidéki térségekben.
- Az egészségügyi intézkedésekkel kapcsolatos beruházások terén is előrehaladás figyelhető meg. Eddig több mint 8 milliárd EUR beruházásra került sor több mint 7 000 egészségügyi vonatkozású (az egészségügyi egyenlőtlenségek megszüntetésével, az egészségügyi rendszerek megreformálásával, az e-egészség előmozdításával, valamint a kutatással és innovációval kapcsolatos) projektben. A kiválasztott

projektek összességében több mint 60 millió ember számára kívánják javítani az egészségügyi szolgáltatásokat.

- Az oktatás és képzés terén 28,3 milliárd EUR került lekötésre konkrét projektekre. 2018 végére – az ESZA támogatásának köszönhetően – 11,6 millió alacsony képzettségű személy kapott segítséget, 3,4 millió szerzett végzettséget, és 1,2 millióan vettek részt oktatásban és képzésben. Az ERFA által finanszírozott beruházások eredményeként több mint 8 millió ember számára lesz előnyös a gyermekgondozási vagy oktatási létesítmények fejlesztése. A vidéki térségekben az EMVA több mint egymillió szakképzési tevékenységet támogatott.

3. A 2014–2020 KÖZÖTT VÉGREHAJTOTT FŐBB REFORMOK HATÁSA

3.1. Az európai strukturális és beruházási alapok hozzájárulása az európai szemeszterhez

Az európai szemeszter keretében azonosított legtöbb strukturális és szakpolitikai kihívás fontos az európai strukturális és beruházási alapok szempontjából. A jelenlegi programok már figyelembe vették a beruházásokkal kapcsolatos országspecifikus ajánlásokban azonosított strukturális kihívásokat. Ahogy a tagállamok kiemelték az eredményjelentéseikben, az európai strukturális és beruházási alapok támogatták a reformokat olyan területeken, mint a munkahelyvédelem, a szociális politikák, az üzleti környezet, a kutatás és innováció, az energia- és erőforrás-hatékonyság, a telekommunikáció, a közlekedés, az egészségügy, az oktatás és az igazgatási reformok.

Mivel a releváns 2014–2015-ös országspecifikus ajánlások általában a hosszú távú fejlesztési kihívások elé néző területekhez kapcsolódnak, az EU kohéziós politikája által nyújtott finanszírozás szoros összhangban van a 2019. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított beruházási szükségletekkel. Ezek az országspecifikus ajánlások az ez évi országjelentésekkel együtt alapos elemzési keretet biztosítanak a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó beruházási prioritások meghatározásához.

3.2. A finanszírozás előfeltételei: előzetes feltételrendszer

A 2014–2020 közötti időszak egyik fő reformja a konkrét előzetes feltételek (előzetes feltételrendszer) bevezetése volt, hogy biztosítsák az európai strukturális és beruházási alapok hatékony és eredményes tagállami és regionális felhasználását. A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó előzetes feltételrendszer tekintetében már lezárult a folyamat.

Az előzetes feltételrendszer összességében hasznos szakpolitikai eszköznek bizonyult, különösen azáltal, hogy hozzájárult az uniós beruházási környezet javításához, és ösztönzőleg hatott számos strukturális reform elindítására¹⁵. A következő programozási időszak vonatkozásában – a közös rendelkezések megállapításáról szóló rendeletjavaslatában¹⁶ (a

¹⁵ Lásd például: Viță, V., Research for REGI Committee – Conditionality in Cohesion Policy (Kutatás a REGI bizottság számára – A kohéziós politikához kapcsolódó feltételrendszerek), 2018, Európai Parlament, Strukturális és Kohéziós Politikai Tematikus Főosztály, Brüsszel.

¹⁶ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös

2021–2027-es időszakra vonatkozó CPR-javaslat) – a Bizottság azt javasolja, hogy folytatni és fejleszteni kell a mechanizmust egy új feltételrendszer bevezetésével, egyszerűbb igazgatási eljárásokkal, valamint szigorúbb teljesítési és utánkövetési követelményekkel.

3.3. Az N+3 kötelezettségvállalás-visszavonási szabály

A 2014–2020 közötti szabályozásban jelent meg az N+2 szabály helyett az N+3 kötelezettségvállalás-visszavonási szabály, amelynek értelmében a lekötött, de három éven belül nem elköltött uniós finanszírozás elveszhet. Ez 2018-ban vonatkozott először minden tagállamra.

Ez a reform több időt adott az irányító hatóságoknak a projektek kiválasztására és végrehajtására, és csökkentette a költségvetés azonnali végrehajtása által jelentett nyomást. Az éves pénzügyi kimutatással és a fokozatos lezárási eljárásokkal együtt, amelyek bizonyítottan túlzott óvatossághoz vezettek a nettó pénzügyi korrekciókkal kapcsolatos kockázatok terén, az N+3 szabály jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a tagállamok alacsony mértékű kifizetésekben részesültek az uniós költségvetésből. Az N+2 szabályhoz való fokozatos visszatérésnek – amelyet a Bizottság a 2021–2027 közötti programozási időszak vonatkozásában javasolt –, valamint az átfogó egyszerűsítő intézkedéseknek, illetve az irányításra és ellenőrzésre vonatkozó megújítási mechanizmusoknak gyorsabb végrehajtást kell eredményezniük az európai polgárok javára.

3.4. A teljesítménymérési keret

Az európai strukturális és beruházási alapokból a programoknak a „növekedést és munkahelyteremtést szolgáló beruházás” célkitűzésre juttatott támogatás 6 %-a teljesítménytartalékként került elkülönítésre. A Bizottság 2019-ben felülvizsgálta a programok teljesítményét (teljesítmény-felülvizsgálat), és felszabadította a teljesítménytartalékokat azokon a kiemelt területeken, amelyek 2018 végén teljesítették a féléves részcélokat.

A teljesítmény-felülvizsgálat jó megoldásnak bizonyult arra, hogy teljesítményarányos ösztönzőket vezessenek be a szakpolitika végrehajtása során. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó bizottsági CPR-javaslat továbbra is a teljesítményalapú megközelítést alkalmazza, de nagyobb teret hagy a szakpolitikai megfontolásoknak. A felülvizsgálat szélesebb körben és még inkább minőségi szempontok alapján fogja értékelni a program teljesítményét, figyelembe véve a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat, a tagállamok vagy régiók társadalmi-gazdasági helyzetét, valamint a féléves részcélok elérése terén tett előrehaladást. A 2021–2027-es időszak összefüggésében a közös agrárpolitikára (KAP) vonatkozó stratégiai tervről szóló bizottsági javaslatban¹⁷ továbbra is erős a teljesítményorientáltság, és a kiadások elszámolhatósága a gyakorlati eredményektől függ.

rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyi Alapra vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról, COM(2018) 375 final.

¹⁷ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP-stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről, COM(2018) 392 final.

3.5. Az integrált területi fejlődés támogatása

Az európai strukturális és beruházási alapok az Unió legfőbb eszközei arra, hogy előmozdítsa az integrált területi fejlődést a tagállamokban és a régiókban. Több mint 3800 területi, városi és helyi stratégia részesül uniós finanszírozásban. Ezenfelül az európai strukturális és beruházási alapok segítenek a tagállamoknak, hogy konkrét területek – például szegénység vagy társadalmi kirekesztés által sújtott területek, gyéren lakott területek, hegyvidéki régiók, szigetek és legkülső régiók – igényeivel foglalkozó intézkedéseket hajtsanak végre. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó bizottsági CPR-javaslat megerősítette ezt a személyre szabott megközelítést, különösen azáltal, hogy nagyobb hangsúlyt fektet egyrészt a funkcionális területekre (például vízgyűjtők, part menti területek, hegylancok stb.) az igazgatási elszigeteltség felszámolása érdekében, másrészt a helyi kezdeményezésekre.

3.5.1. Integrált beruházások a városokban

Ebben a programozási időszakban a városi kérdésekre helyezett nagyobb hangsúly – az uniós városfejlesztési menetrend¹⁸ által keltett egyedülálló politikai impulzussal párosulva – lehetővé tette, hogy a városok az európai strukturális és beruházási alapok támogatásával kidolgozzák saját integrált városi stratégiájukat. A 2018 végéig a városi területeken beruházott 81 milliárd EUR tekintetében a városok körülbelül 10,8 milliárd EUR értékben választottak ki projekteket, amelyeket több mint 900 integrált városi stratégia keretében fognak végrehajtani. Érdemes megemlíteni a városi innovációs tevékenységekre vonatkozó kezdeményezés sikerét is, ami elősegítette, hogy a városi területek 75 tevékenység révén teszteljék a fenntartható városfejlesztéssel kapcsolatos innovatív megoldásokat¹⁹.

3.5.2. Területi eszközök végrehajtása

Az integrált területi beruházások és a közösségvezérelt helyi fejlesztés eszköz bevezetése arra irányult, hogy a hagyományos nemzeti és regionális szinten túlmenően előmozdítsák az integrált területi fejlesztési stratégiákat.

Az integrált területi beruházások révén több mint 200 városi stratégia, valamint 120 területi stratégia végrehajtására került sor, összesen 15,9 milliárd EUR nagyságú összeget mobilizálva az európai strukturális és beruházási alapokból. A közösségvezérelt helyi fejlesztés eszköz, amely a LEADER módszerre²⁰ vezethető vissza, összesen 9,1 milliárd EUR nagyságú összeget segített mobilizálni az európai strukturális és beruházási alapokból. Eddig EU-szerte több mint 3 000 helyi akciócsoport jött létre, és ezek feladata a helyi közösségek mobilizálása és a közösségvezérelt helyi fejlesztésre vonatkozó stratégiák végrehajtása. Az integrált területi beruházások és a közösségvezérelt helyi fejlesztés sok esetben lassan indultak, mert először el kellett készíteni a kapcsolódó átfogó stratégiákat, és nehézségek merültek fel a különböző források együttes használata terén. Az eredményjelentések azonban az említett eszközök iránti általános lelkesedéstről tanúskodnak: ezek az eszközök számos ágazatban segítettek leküzdeni a városfejlesztési intézkedések végrehajtása terén felmerülő nehézségeket és hatékonyabban figyelembe venni a területi igényeket.

¹⁸ <https://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda>

¹⁹ <https://www.uia-initiative.eu/en>

²⁰ A LEADER az EMVA által társfinanszírozott, alulról szerveződő helyi fejlesztési módszer, amely 1991-ben került bevezetésre annak érdekében, hogy bevonják a helyi szereplőket a vidéki térségek fejlesztésébe. A LEADER módszer közösségvezérelt helyi fejlesztés formájában 2007-ben az ETHA-ra, illetve 2014-ben az ERFA-ra és az ESZA-ra is kiterjedt.

A 2021–2027-es időszakra vonatkozó bizottsági CPR-javaslat által bevezetett új szakpolitikai megközelítés az integrált területi beruházások és a közösségvezérelt helyi fejlesztés pozitív tapasztalatain alapul, és egyszerűbbé, illetve hatékonyabbá teszi a területi beruházásokat. Továbbá, a 2021–2027 közötti időszak tekintetében a KAP stratégiai tervekre vonatkozó bizottsági javaslat szerint a LEADER kötelező marad, és az EMVA által az ilyen tervekhez nyújtott teljes finanszírozás legalább 5 %-a elkülönítésre kerül a LEADER céljaira.

3.5.3. Területi együttműködés

Határokon átnyúló, transznacionális és interregionális szinten európai területi együttműködési programok (Interreg) végrehajtására kerül sor. A projekt kiválasztás valamennyi Interreg-program tekintetében jól haladt, és 2018 végére a finanszírozás összege megközelítette a 9,7 milliárd EUR-t. A támogatásban részesülő főbb ágazatok közé tartozik a környezetvédelem és az erőforrás-hatékonyság (például az árvíz megelőzés, tűzvédelem, természetvédelem), valamint a kutatás-fejlesztés és innováció (például határokon átnyúló klaszterek, innovációs hálózatok). Az elmúlt két évben az olyan jogi, igazgatási és intézményi akadályok felszámolása is nagyobb figyelmet kapott, amelyek gátolják a beruházásokat és a gazdasági fejlődést a határ menti régiókban. Például a Bizottság határügyi kapcsolattartó pontot állított fel, hogy segítsen leküzdeni az ilyen akadályokat olyan konkrét területeken, mint például a közlekedés, a munkaerőpiac, az egészségügy és az oktatás²¹.

Az uniós makroregionális stratégiák tekintetében a Bizottság második jelentése²² kiemelte a makroregionális megközelítés kedvező hatását, különösen a funkcionális területeken (például funkcionális városi területek, vízgyűjtők, part menti területek, hegláncok stb.) jelentkező közös kihívásokkal kapcsolatos figyelemfelkeltés terén. A Bizottság jelentése azonban rámutat arra, hogy néhány részt vevő tagállamban jellemző a stratégiák iránti felelősségvállalás hiánya, ami az igazgatási és műszaki erőforrások nem megfelelő elosztásához vezet. A tagállamok által benyújtott jelentések mégis arról tanúskodnak, hogy egyre jobban érvényesülnek a makroregionális stratégiák az európai strukturális és beruházási alapok által finanszírozott programokban. A lendület fenntartása érdekében a Bizottság azt ajánlotta a részt vevő tagállamoknak, hogy vegyék figyelembe a makroregionális stratégiák kiemelt célkitűzéseit az európai strukturális és beruházási alapok 2021–2027-re vonatkozó programozási dokumentumaiban. Az Európai Unió Tanácsa támogatta ezt az ajánlást.

4. JOBB PROGRAMIRÁNYÍTÁS

4.1. A hatóságok és a kedvezményezettek kapacitása

A Bizottság számos konkrét eszközt²³ bocsátott rendelkezésre az annak biztosítására irányuló tagállami erőfeszítések támogatására, hogy a programokért felelős hatóságok és a kedvezményezettek kellő igazgatási kapacitással rendelkezzenek az európai strukturális és beruházási alapok hatékony felhasználására. Ez a támogatás a rövid távú szűk keresztmetszetek felszámolásától (amelyre például a közbeszerzésekkel és az állami támogatásokkal foglalkozó személyzet készségeinek fejlesztése révén kerül sor) a még inkább stratégiai jellegű és személyre szabott intézkedések kidolgozásáig terjed az igazgatási

²¹ A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határregióiban, COM(2017) 534 final.

²² COM(2019) 21 final.

²³ https://ec.europa.eu/regional_policy/hu/policy/how/improving-investment/

kapacitásépítés terén. Például 2018 végére a tagállamokból 2 600 fő vett részt több mint 170 műhelytalálkozón, szakmai látogatáson és szakértői küldöttségekben a TAIEX-REGIO Peer2Peer platform keretében. A 2018. évi egyéb kezdeményezések közé tartozott egy kompetenciakeret és egy önértékelési eszköz bevezetése, amely segít abban, hogy a hatóságok azonosíthassák és kezelhessék a készségek terén jelentkező hiányosságokat.

A digitalizációt tekintve, már teljesen működőképes a szélessávzakértői szolgálatok hálózata²⁴. Ez a hálózat 113 olyan nemzeti és regionális hatóságot és szövet tömörít, amely valamennyi tagállamban támogatja a széles sávú hálózatok telepítését. A szélessávzakértői szolgálatok hálózata a Bizottság támogatásával biztosítja az ismeretek, a bevált gyakorlatok és a tapasztalatok cseréjét a széles sávú rendszerekre vonatkozó stratégiák és projektek tervezését és végrehajtását érintő közös kihívások leküzdése terén.

4.2. Egyszerűsítés a kedvezményezettek érdekében

Több, az európai strukturális és beruházási alapokról szóló rendelet²⁵ 2018. júliusi módosításai új lehetőségeket teremtettek a bürokrácia mérséklésére a 2014–2020 közötti programok végrehajtása terén. A módosítások közé tartozott az egyszerűsített költségelszámolási módok szélesebb körű használata – ami lehetővé tette, hogy a hatóságok jobban az eredményekre összpontosítsanak, miközben minden szereplő számára nőtt a jogbiztonság –, szélesebb körű lehetőségek a finanszírozási források egyesítésére, valamint a kisebb tevékenységekkel kapcsolatos ellenőrzési teher további csökkentése az „egyetlen ellenőrzés elegendő” szabály hatályának kiterjesztésével.

Elsősorban az egyszerűsített költségelszámolási módokkal kapcsolatban – egy folyamatban lévő, az ESZA-hoz kapcsolódó transznacionális hálózat mellett – 2018 novemberében elindult egy speciális platform, ahol a hatóságok megoszthatják tudásukat és bevált gyakorlatukat az egyszerűsített költségelszámolási módoknak az ERFA és a Kohéziós Alap keretében történő alkalmazásával kapcsolatban. Az EMVA vonatkozásában az egyszerűsített költségelszámolási módok jelentős támogatást kaptak a hálózatépítési és kapacitásépítési tevékenységeken keresztül. Az ESZA tekintetében a Bizottság 2018 augusztusa óta háromszor fogadott el új egységköltségeket és egyösszegű átalányokat több tagállam vonatkozásában, többek között most először Bulgária és Portugália tekintetében.

4.3. A partnerek szerepe a programok végrehajtásában

Az egyes tagállamok az igazgatási és intézményi berendezkedésüktől függően eltérően alkalmazzák a partnerség elvét. Ugyanakkor, ahogy 2017-ben is, az eredményjelentések szerint összességében erőfeszítések történtek a partnerek bevonására a partnerségre vonatkozó magatartási kódexnek megfelelően. Az eredményjelentéseket sok tagállamban megvitatták a partnerekkel az ellenőrző bizottságokban vagy a külön ebből a célból megrendezett fórumokon. A tagállamok továbbra is bevonták a partnereket az ellenőrző bizottságokon, a tanácsadó csoportokon vagy a felhívásokkal kapcsolatos konzultációkon keresztül, illetve tájékoztató kampányokat és műhelytalálkozókat szerveztek. Például 11

²⁴ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/broadband-competence-offices>

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

tagállamban a civil társadalmi szervezetek tevékenyen ellenőrzik a teljes közbeszerzési és projektvégrehajtási ciklust a Bizottság által a Transparency Internationallel együtt finanszírozott 17 integritási megállapodás²⁶ összefüggésében. A partnerek bevonásának hatása összességében kedvezőnek minősül a programok végrehajtása szempontjából.

4.4. Horizontális elvek és szakpolitikai célkitűzések végrehajtása

A Bizottság továbbra is támogatja a tagállamokat a horizontális célkitűzések végrehajtásában, beleértve a környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzéseket – különösen azáltal, hogy rendszeresen találkozik a szervez a nemzeti energiaügyi és környezetvédelmi hatóságok, illetve az energiaügyi vagy környezetvédelmi kérdésekkel foglalkozó irányító hatóságok képviselőivel – és a nemek közötti egyenlőséget. Néhány tagállamban konkrét pozitív ösztönzőket kínálnak az olyan projektgazdáknak, akik innovatívan közelítik meg a nemi dimenzió integrálását.

4.5. Jobb kiegészítő jelleg a nagyobb hatásért

A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó keretszabályozás megerősítette az európai strukturális és beruházási alapok közötti koordinációt, valamint a más uniós eszközökkel való kiegészítő jellegüket. A 2019. évi eredményjelentésekben szereplő információk szerint több tagállam alkalmazott olyan intézkedéseket, mint a nemzeti elszámoltathatósági szabályok harmonizálása, ágazatközi és minisztériumok közötti mechanizmusok, közös ellenőrző bizottságok vagy informatikai megoldások, amelyek több alap programozására és végrehajtására is kiterjednek.

Emellett vannak olyan új projektek, amelyek jól mutatják, hogy az európai strukturális és beruházási alapok és az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) kiegészítik egymást. Idetartozik például Réunion szigetén egy repülőtér, amely az ERFA és az ESBA keretében is kapott támogatást, és a Poznańi Orvosi Egyetem orvosi szimulációs központja, melynek esetében az ESBA visszafizetendő támogatásához ESZA-támogatás párosult a felszerelés és a készségfejlesztés költségeinek részbeni fedezésére. A jelentések azonban arról is tanúskodnak, hogy a tagállamok továbbra sem döntötték el, hogy használják-e, és ha igen, hogyan, az 1303/2013/EU rendelet módosítása²⁷ által biztosított lehetőséget az ESBA és az európai strukturális és beruházási alapok együttes alkalmazásának elősegítése érdekében.

Továbbá, a legtöbb tagállam és számos társult ország résztvevői csatlakoztak a kiválósági pecsét kezdeményezés gyakorlati közösségéhez. Ez a kezdeményezés segít a Horizont 2020 kezdeményezés által nem támogatott innovatív kkv-projekteknek abban, hogy máshonnan, többek között az ERFA keretében kapjanak támogatást. Ezt a kezdeményezést elő kell mozdítani a következő uniós költségvetésre vonatkozó bizottsági javaslat összefüggésében, amely egyszerűsíteni kívánja az állami támogatásra vonatkozó szabályokat az innovatív projektek további állami finanszírozása érdekében.

A Bizottság emellett több kezdeményezést indított a szinergiák fokozására – különös tekintettel a „kiválósághoz vezető út” elnevezésű kísérleti projektekre, amely hozzá kíván járulni ahhoz, hogy a tagállamok fejleszthessék az innovációs rendszereiket és kapcsolatokat építhessenek ki más országok kutatói közösségeivel – a Horizont 2020 keretprogrammal

²⁶ Lásd a 23. lábjegyzetet.

²⁷ Lásd a 25. lábjegyzetet.

kapcsolatos felhívásokra való jelentkezés elősegítése érdekében. Ugyanakkor a támogatások összevonásának lehetősége ellenére továbbra is csak alkalomszerűen került sor a Horizont keretprogramból és az európai strukturális és beruházási alapokból származó támogatások együttes használatára ugyanazokban a projektekben²⁸.

Az EMVA által támogatott, a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó európai innovációs partnerség (EIP-AGRI) újabb példája annak, hogyan kerül sor a Horizont 2020 keretében megvalósuló kutatás gyakorlati átadására és alkalmazására. Az EIP-AGRI különböző finanszírozási forrásokat egyesít, hogy fokozza az interaktív innovációt az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához való hozzájárulás érdekében.

4.6. Az európai strukturális és beruházási alapok értékelésének összefoglalása

A 2014–2020 közötti időszak vonatkozásában egyre több értékelés foglalkozott főként a végrehajtási folyamattal és a kitűzött célok elérése terén megvalósult előrehaladással. A befejezett projektek növekvő száma ellenére még túl korai értékelni a programok eredményét és hatását. A – jellegükénél fogva a programozási ciklus későbbi szakaszában elvégzett – hatásvizsgálatok megkezdése a programok késői indulása és ebből következően sok késedelmes beavatkozás miatt elhúzódott. Az eddig lezárult nemzeti hatásvizsgálatok eredménye rávilágított arra, hogy javítani kell az értékelések minőségét.

A jelenlegi időszak vége felé közeledve várhatóan jelentősen felgyorsul az értékelések elvégzése. Ugyanakkor a hatásvizsgálatok közel felére a tervek szerint csak 2020 után fog sor kerülni, amikor várhatóan jelentkeznek a programok eredményei²⁹.

4.7. Kommunikáció az európai strukturális és beruházási alapokról

A tagállamok fokozott erőfeszítéseket tettek az európai strukturális és beruházási alapok révén elért eredményekről való tájékoztatás érdekében. Ez fontos szerepet játszott abban, hogy a közvélemény jobban megismerje az uniós támogatás előnyeit, ahogy azt például a regionális politikával kapcsolatos legutóbbi Eurobarométer felmérés eredményei mutatják. Az uniós tudatosság az utolsó, 2017-ben végzett felmérés óta 5 százalékponttal 40 %-ra nőtt³⁰.

2018-ban a Bizottság népszerű vezető kampánya, az #EuInmyRegion keretében több mint 1 700 nyílt eseményre került sor, amelyen a becslések szerint 450 000 fő vett részt. Az intézmények közötti együttműködés is meghatározó szerepet játszott az alábbi két innovatív kampány elindításában: i) a Road Trip projekt, amely a 18–24 év közötti fiatalokat célozta meg; és ii) egy 40 regionális eseményből álló, a régiókkal együtt létrehozott, kiemelt helyi projekteket bemutató kampánysorozat.

Az EMVA vonatkozásában rendszeresen megrendezésre kerülnek különböző kommunikációs tevékenységek, például mezőgazdasági vásárok, nyílt napok, konferenciák és közösségimédia-kampányok, hogy felhívják a figyelmet a finanszírozási lehetőségekre. Az

²⁸ Például olyan közös vállalkozások révén, mint az ECSEL és a CleanSky, amely – olasz, illetve spanyol térségekben – kiegészítő ERFA-támogatást mobilizált a Horizont-projektek vonatkozásában.

²⁹ Lásd Az európai strukturális és beruházási alapokból finanszírozott programok értékelésében szereplő megállapítások összefoglalása című bizottsági szolgálati munkadokumentumot.

³⁰ Az Eurobarometer felmérés főbb eredményei: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/eyh3-tjuv>

Európai Vidékfejlesztési Hálózat a vidékfejlesztéssel kapcsolatos ismeretek megosztására és a bevált gyakorlatok cseréjére is szolgál.

A tagállamok és a régiók az átláthatóság megerősítése terén is jelentős előrehaladást értek el. Kevés kivétellel már valamennyi program maradéktalanul megfelel az olyan tájékoztatási és kommunikációs követelményeknek, mint amilyen például a projektek jegyzékének közzététele, a kommunikációs munkatársak kijelölése vagy a sikeres projektek bemutatása a honlapokon. Az embereknek emellett lehetőségük nyílt elmondani véleményüket az európai ügyekkel, különösen az uniós finanszírozási prioritásokkal kapcsolatban az európai strukturális és beruházási alapok támogatásával szervezett több mint 400 párbeszéd során.

KÖVETKEZTETÉSEK

Az európai strukturális és beruházási alapoknak köszönhetően európaiak millióinak javul az életminősége. Legyen szó emberekről, készségekről, vállalkozásokról, iskolákról, egyetemekről, környezetről, éghajlatról vagy infrastruktúráról, az európai strukturális és beruházási alapok által biztosított beruházások kulcsfontosságú szerepet játszanak a régiók, városok, vidéki térségek és part menti közösségek támogatásában, hogy azok lépést tudjanak tartani a változásokkal.

A végrehajtás első öt évét követően a programok jó úton haladnak afelé, hogy intelligens, fenntartható és inkluzív növekedéshez vezessenek. 2019. szeptember végére a tagállamok arról számoltak be, hogy összesen 500 milliárd EUR költségű projektet választottak ki – ami a kiválasztani tervezett projektek körülbelül 77 %-a –, és ehhez kapcsolódóan több mint 210 milliárd EUR kiadást jelentettek. Ezek a projektek kézzelfogható hatást gyakorolnak több millió európai életére, de még többet kell tenni. A Bizottság folytatja megkezdett munkáját a hatékonyabb és célzottabb eredmények érdekében. Emellett továbbra is levonja az ahhoz szükséges tapasztalatokat, hogy tovább egyszerűsítsék a folyamatokat, és nagyobb hangsúlyt kapjanak az európai strukturális és beruházási alapok eredményei.

A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó CPR- és KAP-javaslat révén a Bizottság arra törekszik, hogy az alapok nagyobb mértékben járuljanak hozzá a Párizsi Megállapodás céljainak megvalósításához, az emberekbe történő beruházásokhoz, az innovációhoz, illetve annak lehetővé tételéhez, hogy a régiók, a városok, valamint a vidéki és part menti területek végrehajthassák a fenntartható fejlesztési célokat. Noha a Bizottság 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó CPR-javaslatára nem tér ki rá, az EMVA továbbra is szorosan kapcsolódik az ERFA-hoz, az ESZA+-hoz, a Kohéziós Alaphoz és az ETHA-hoz, például a helyi kezdeményezéseknek a közösségvezérelt helyi fejlesztés vagy pénzügyi eszközök révén történő támogatásakor.

A programok következő, jelenleg kidolgozás alatt álló generációja egyedülálló lehetőséget kínál az EU fenntartható jövőjének megalapozására. Ezek a programok – a Méltányos Átalakítási Alap mellett – mindenki számára hozzá fognak járulni a méltányos átmenethez, Európa-szerte új és különböző lehetőségeket teremtenek, és senkit sem hagynak cserben.